

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР САЛАСЫНДАҒЫ ЗАМАНАУИ МАМАНДЫҚ

Күнделікті мемлекеттік қызметтің ерекше бір түрі ретінде дипломатия XIV-XVII ғасырдың тоғысында кең етек алғаны белгілі. «Дипломатия» ұғымын халықаралық қақтығыстардың алдын алу немесе реттеу, өзара тиімді шешімдер мен мәмілелеге келу, сондай-ақ халықаралық ынтымақтастықты көңейте және терендете тұсу мақсатында келіссөздер жүргізу өнерімен де байланыстырады. Ал дипломатия саласында қызмет атқаратын тұлғаларды - дипломаттар деп атады. Дипломат мамандығы - ең ежеллі мамандықтардың бірі.

Бұлғынға күні дипломат - бұл өз елінде (Сыртқы істер министрлігінің орталық негізгі және қосымша мекемелерінде) немесе шетелдегі дипломатиялық өкілдіктерде (елшіліктерде, миссияларда, консулдықтарда) шет мемлекеттердің өкілдерімен саяси байланысты жүзеге асыруши ресми лауазымды тұлға, Сыртқы істер министрлігінің қызметкері. Бұл мамандықтың өкілдері қандай кәсіби және жеке қасиетке ие болуы тиіс деген мәселе ежелден толғандырып келеді. Өйткені, дипломатиялық табыс дипломаттың жеке басының қасиетіне тікелей тәуелді еді. Сондықтан да дипломат ете сезімтал, жан-жақты білімді және елге жағымды, басқаны өзіне тарта алатын тұлға болуы қажет. Ол шетелдік мемлекеттің көздеғен мақсатын олардың сөзі мен ісінен ғана емес, сондай-ақ бет-жүзінен, ым-ишараптынан, іс-қимылтынан-ақ сезінуге тиіс.

Сонымен бірге кәсіби дипломат консулдық жұмыстың дағдыларын да игеруге тиіс: төліқжаттар мен визаларды ресімдеу, қабылдаушы елде уақытша тұратын қандастарды тізімге қою, тұрақты түрде тұратын ел азаматтарымен жұмыс жасау, азаматтық беру немесе одан шығару мәселелерімен айналысу және мұрагерлік ісін жүргізу, консулдық альяндарды үйімдастыру.

Осының барлығын студенттер Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің Халықаралық қатынастар факультетінде сапалы негізде менгеруде. Факультетте әр студенттің кәсіби білікті маман болып шығына барлық жағдай жасалынған. Оған Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ТМД университеттері арасында екінші орында тұруы мен халықаралық 08 рейтингіндегі 800 университеттің ішіндегі үздік 250 университет қатарына еніп, 236-орынды иеленуінің өзі бүлтартпас дәлел бола алды.

Бұлғынға күні халықаралық қатынастар факультетінің тұлектері кәсіби білікті маман ретінде еліміздің мұддесін халықаралық аренада аса зор табыстармен қорғап келеді.

**Л.ӘЛІПБАЕВ, Б.БӘЖЕЕВА,
Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің
халықаралық қатынастар факультетінің доценттері.**